

ליקוטים וסיפורים נפלאים - ראה

"ראה אנכי נותן" (יא, כו)

איתא בבעל הטורים, ממני תראו וכן תעשו.

צריך להבין דבריו אלו, מה יראו ומה יעשו, וגם אין זה הדרך של הענו מכל האדם לומר דברים סתומים אלו לכלל ישראל.

יש להבין עפ"י העובדא המובא ב'תפארת ישראל' (סוף משניות קידושין ועוד), שבזמן שהיו ישראל במדבר היה מלך אחד ששמע על משה רבינו, איזה איש נפלא הוא, מלא במעלות טובות וחמודות, ושלה צייר אחד שילך לצייר את פני משה רבנו.

כאשר חזר הצייר עם התמונה, קרא המלך את אנשיו הבקיאים בחכמת הפרצוף, שיאמרו לו עפ"י הציור מה הם רואים על פניו, וענו לו שהוא אדם מושחת מאוד ואין בו שום דבר טוב.

המלך בשמעו זאת נתרגז מאוד ואמר, או שהחכמים אינם יודעים, או שהצייר לא עשה מלאכתו נאמנה, והחליט לשלוח צייר אחר.

כאשר חזר השני לאחר זמן עם אותו ציור ממש, לא נרגע המלך עד שנסע בעצמו דרך ארוכה להגיע למשה רבנו ולראות מקרוב את האמת.

כאשר הגיע ראה שבאמת הציורים נכונים, ושאל את

משה רבנו בעצמו על אודות מה שאמרו הבקיאים.

ענה לו משה רבנו, הכל אמת, כי כאשר נולד היה בו כל המדות הרעות, אלא שעבד על עצמו לשפר את כל הליכותיו.

לפי"ז מובן מה שאמר משה כאן לכלל ישראל, שאל יאמר אדם שחסרונותיו באים לו מצד שנולד בטבעו הרע, אלא יתגבר ויעבוד על עצמו לשפר מדותיו, וע"ז אמר 'ממני יראו וכן יעשו'. (הגיון ליבי)

"ראה אנכי נותן... את הברכה אשר תשמעו"

(יא, כז)

הקשו בספה"ק הרי בסוף פרשת עקב כתוב "היום לעשותם" ודרשו חז"ל היום לעשותם ולמחר

לקבל שכרם, אבל שכר בהאי עלמא ליכא, וא"כ כיצד כתוב בפרשת בחוקתי 'אם בחקתי תלכו ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יכולה ועץ השדה יתן פריו' שהשכר יבוא בעולם הזה?

יש ליישב דהנה ישראל אמרו קודם מתן תורה 'נעשה ונשמע' ובעולם הזה מקבלים שכר על מה שאמרו 'ונשמע' אבל שכר העשייה שאמרו 'נעשה' זה באמת רק בעולם הבא.

בזה יש לפרש גם כאן, "ראה אנכי נותן לפניכם היום" דהיינו שכר בעולם הזה, "את הברכה אשר תשמעו" על מה שאמרתם 'ונשמע', אבל על העשייה באמת תקבלו שכר רק בעולם הבא, "וזה 'ושמר ה' לך' ה' ישמור לך השכר לעולם הבא. (שפתי כהן עה"ת)

"את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלקיכם" (יא, כז)

הרה"ק מצאנו זצ"ל ראה פעם אין אחד אמר ברכות השחר בלחש, ואף אחד לא שמע.

רמז לו מה שכתוב בתורה. "את הברכה" - את הברכות שאנחנו אומרים בכל יום, "אשר תשמעו" - שישמעו ושיכולים לענות אמן, "אל מצות ה' אלקיכם" שייך גם למצוות.

"לא תוכל לאכול בשעריך מעשר דגנך..."

(יב, ז)

לית לך רשו (תרגום אונקלוס)

בפסוק זה מחדדת לנו התורה תובנה עמוקה בשמיעה לקול ה' ואת השליטה העצמית הנדרשת מהאדם.

היה אחד שנודע ברבים בעיסוקו התמידי בתורת המוסר, ת"ח מופלג שינק תורתו מגדולי דורות הקודמים מהם שאב כוחותיו להתבונן בכל מעשה, לעיין בכל דבר ולא להניח אף לפעולה אחת להיעשות מאליה עד הפך לאדון על יצרו ומשל בגופו ורוחו.

לימים הפך אב רוחני להמון תלמידים אילפם וחינכם וכיום

"כָּאן בּוֹנִים נְשֻׁמוֹת"

הָיָה זֶה בְּעֵת בְּנֵי הַצְּרִיפִים בְּמִרוֹן, בְּסוֹף שְׁנוֹת הַתַּש"ל, לִיד בֵּית מִשְׁפַּחַת גּוֹלְדְּשְׁטֵיין.

הַרְה"צ ר' אֲשֶׁר פְּרִינְד פּוֹבֶן הָיָה מְאֹד אֶקְטִיבִי.

הוּא נָכַח בְּמָקוֹם וְשָׁמַשׁ מִמֶּשׁ כְּמִנְהַל עֲבוּדָה.

עָבְדוּ שָׁם בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים כְּאֶחָד בְּמִלּוֹא הַמְרִץ.

רַב אֲשֶׁר דָּאָג גַּם לְאֶכָּל.

בְּשַׁעַה שְׁאַנִּי בְּאֵתִי לְשֵׁם, ר' אֲשֶׁר הִסְתּוֹבֵב בְּשִׁטָּח, בְּיָדוֹ קַעֲרָה וּבְתוֹכָהּ טָרֶף בִּיְצִים וְהַתְּכוּנָה לְטַגְנָם עֲבוּר הַצְּעִירִים הָעֵמֶלִים.

פָּגַשְׁתִּי אוֹתוֹ כְּשֶׁהִסְתּוֹבֵב בַּחוּץ, מְגַבַּת מְטַלֵּת עַל כַּתְּפוֹ וְהוּא בּוֹחֵן מַה עוֹשִׂים וְנוֹתֵן הוֹרָאוֹת: "לְהַנִּיחַ הַקּוֹרָה יִשְׂרָאֵל, לְסַדֵּר אֶת הַפְּחִים, וְכַדּוּמָה.

כְּשֶׁרָאֵנִי שְׁאַלְנִי "מַה מִתְרַחֵשׁ כָּאן?".....

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין ביוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - ראה

סיפר רבי אהרן בקשט זצ"ל מתלמידי הגה"צ רבי יצחק באר זצ"ל על רבו: "יום אחד הזמין אותי רבי יצחק לסעוד על שולחנו את ארוחת הצהרים.

היה זה בעת אשר שכבה הרבנית חולה על מטתה, כשבמקומה משמשת מבשלת עניה מבנות קובנא.

בשעה שהיתה המבשלת אמורה להגיש את האוכל לשולחן, נשמע לפתע קולה של הרבנית מחדר משכבה: "האם כבר הגשת את הדגים? האם כבר נתת את המרק? את בשר העוף? אחר כל שאלה ושאלה נענתה המבשלת בחיוב... כשבאמת לא

הגישה לפנייהם אלא רק לחם ומרק, בעוד את הדגים והבשר נטלה לעצמה ולמשפחתה...

נדהמתי לראות את רבי יצחק, ששמע את כל הדו-שיח בין הרבנית למבשלת, אשר לא זו בלבד שישב כמחריש ולא הגיב מאומה, כדי שלא לבייש את המבשלת העניה, אלא עוד ראיתי את השמחה והעונג שפשטו על פניו, על ההזדמנות שנתגלגלה לפתחו להדבק במדותיו של מקום, לרחם ולהטיב לעניה אומללה זו ולבני משפחתה אשר ודאי ישושו על התבשילים וישביעו את נפשם הרעבה...

(ר' איצ'לה)

"ונתן לך רחמים ורחמך והרבך" (יג, יח)

מסופר על הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל שאת שיירי מאכלו היה משליך לחתולים שהסתובבו בחצרו. פעם בשעה ששוחח רבי שמואל עם תלמידיו במורד הרחוב היוצא מהישיבה, ראו שני חתולים שהתקוטטו, והנה רבי שמואל ניגש להפריד ביניהם...

כשחזר וראה שהבחורים תמהים, אמר להם: "כתוב במדרש (שמות רבה ב-ב): 'ואף משה לא בחנו הקב"ה אלא בצאן...'

אמר הקב"ה יש לך רחמים לנהוג צאנו של בשר ודם, כך חייך אתה תרעה צאני ישראל"... והפטיר רבי שמואל: "תארו לכם, כל מה שמשה רבינו עליו השלום

הם מזכירים שמו ברטט ובסילודין. זכה לתשעים שנות עבודת השם.

בערוב ימיו נתון היה בתשישות עזה עד שלעיתים התכנס בתוך עצמו, וסובביו לא הצליחו לשכנעו כי עתה עת לעשות פעולה פלונית או אלמונית, בהגיע עת נטילת סמי מרפא אשר בכוחם להיטיב עימו סרב בתוקף, ניסו בני הבית למצוא מסילות לליבו הגדול של האיש הגדול אשר אזלו כוחותיו ועצה אין.

הסבירו הרופאים, המחלה בה לקה פוגעת בזיכרון, ביכולת החשיבה, ביכולת השיפוט, שינויים בתפיסה והתנהגות,

התדרדרות היכולת השכלית והרגשית ועוד, לא עלינו, עד שנמצא הפתרון הפשוט והגאוני.

אחד ממקורביו ביקש מבני המשפחה כי ינתן לו ללחוש דבר מה באוזניו, הם ביטלו בקשתו מכל וכל, הרבה שוחחו עימו רבים ניסו להשפיעו ומאום לא הועיל, ביקש שוב עד שנענה לא לפני שהבטיח כי ילחש משפטים מספר ותו לא.

ניגש המקורב ולחש באוזנו כי האח המטפל בו והאחראי על שמירת בריאותו אינו מוכן ללכת לביתו עד יסכים הרב ליטול התרופות הנדרשות, והנה השעה

מתאחרת, חפץ האח לשוב אל ביתו ואל חיק משפחתו אך נמנע עד שיטול הרב תרופותיו.

והנה מה שלא עשו ימי שכנוע ואנרגיה רבים עשו משפטים בודדים האלו, בו ברגע לבשו פניו של הרב ארשת רחומה, הזדקף בכיסאו כבריא וצלול ויודע את אשר לפניו והביע הסכמתו לנטילת התרופות.

ישיש חולה שאיבד יכולותיו כולן אבל לא יכלו לכבוד הזולת עליו עמל כל חייו. וגם כשהוא לכאורה נשלט לגמרי הוא שולט על קנייניו.

(מן המים משיתיהו)

עֲנִיתִי לוֹ אֶת מָה שָׁרְאוּ עֵינַי, "הַחֲבָרִים בּוֹנִים צָרִיף".
ר' אֲשֶׁר קָטַע אוֹתִי. "לֹא! אֲנִי רוֹאֶה מִשְׁהוֹ אַחֵר, כָּאֵן בּוֹנִים נִשְׁמוֹת!".
הוּא הַתְּכֻן שֶׁהַחֲבָרִים נִבְנִים בְּחֶלֶק הָרוֹחַנִי הָאִישִׁי שֶׁלָּהֶם, עַל יְדֵי הָעֲבוּדָה.
"לוֹ רְצִיתִי יְכַלְתִּי הָיִיתִי לְבָנוֹת אֶת הַצָּרִיף בְּעֵשִׂירִית הַמְּחִיר.
הָיִיתִי צָרִיף רַק לְהֵבִיא קֶבֶל סְטַנְדְּרָטִי רָגִיל עִם פּוֹעָלִים מְקַצְעִיעִים.
זֶה עָלָה לִי מִמֶּשׁ פִּי עֶשֶׂר" - גָּלָה לִי כִּמָּה שְׁבוּעוֹת מְאַחֵר יוֹתֵר אֶת סִתְרֵי לְבָבוֹ.
הוּא רָצָה לְבָנוֹת אֶת הַנִּשְׁמוֹת שֶׁל הַחֲבָרִים עַל יְדֵי הַבְּנִיָּה.
אִם בְּמִתֵּן תַּעֲסוֹקָה וְאִם בְּתִקּוֹן הַנִּשְׁמָה עַל יְדֵי הַפּוֹעָלוֹת הַלְלוּ.
(ר' אשר מפני תלמידיו)

לע"נ האשה החשובה
מרת מרים יוכבד נ"ר צבי
ליבוביץ ע"ה - כ"א מר חשוון תשפ"א

"ונתן לך רחמים ורחמך והרבך" (יג, יח)

ליקוטים וסיפורים נפלאים - ראה

ונעמדתי על מפתן החדר הפנימי.
כשראיתי את פניו המצומקות, חיזור וחלוש, פרצה צעקה מליבי וקראתי בקול: "רבי זלמן!.. רבי זלמן!! - וואס מאכט איר", איך אתם מרגישים?
רבי זלמן סובב את ראשו בכבדות, וסימן בידו שאתקרב אליו. ניגשתי והתקרבותי עד למטתו, בתוך ליבי חשבתי: מי יודע? אולי הוא רוצה לומר לי דברי צוואה ופרידה, לפי איך שהיה נראה - מצבו היה כלאחר יאוש.
והנה... רבי זלמן הגביה ראשו במקצת ובקול חרישי זעק: "רבי ישראל... נאר בשמחה!" רק בשמחה!
(לב ישראל)

"נתון תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו" (טו, ו)

מפרש רש"י: "נתון תתן לו, אפילו מאה פעמים".
אם תיתן מאה פעמים ותרגיל את עצמך לתת ולתת, ממילא "לא ירע לבבך בתתך לו", לא תצטער על נדיבות ליבך, כי ההרגל נעשה טבע.
(עיטורי תורה)

"לא תאמץ לבבך ולא תקפוץ את ירך מאחיד האביון" (טו, ז)

דרכו בקודש של הגאון רבי יצחק אלחנן ספקטור זצ"ל (רבה של קובנה), כשהיה צריך לבקש מאת עשיר מעשירי קובנה תרומה בשביל העניים, היה טורח והולך בעצמו לביתו. פעם שאל אותו אחד מן העשירים: למה יטרח רבינו לבוא אלי, הרי ברצון הייתי בא אליו, אילו היה מזמינו לבוא לביתי? השיב לו רבי יצחק אלחנן: "כשאני בא אליך לבקש טובה בשביל אחד העניים, רוצה אני שתעשה את הטובה בשלימות!" אבל אם הייתי מזמין אותך לביתי, היית בוודאי חושב כי בעצם בואך, כבר עשית לי חצי טובה..."
(בדידי הוי עובדא)

זכה להנהיג את כלל ישראל, הכל בזכות שריחם על בעלי חיים!"
"ורחמיו על כל מעשיו" (תהלים קמה, ט)
(ראש הישיבה)

"ושמחת אתה וביתך" (יד, כו)

ידועה אמרתו של הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין ז"ע: "שמחה אינה מצוה ועצבות אינה עבירה. אבל יש בכוחה של שמחה לרומם את האדם לדרגות הנעלות ביותר, ולאידך - עצבות יכולה לגרום לאדם להתדרדרות עמוקה".
ברצוני לספר סיפור נפלא מגדלות הנפש של ידיד נפשי רעי כאח לי, הרה"צ רבי זלמן בריזל זצ"ל, שהיה עובד ה' באמת, כל חייו היו קודש לה'.

בצעירותו תקפה אותו מחלת השחפת הנוראה רח"ל, מחלה שפגעה קשה בתפקוד הריאות. בימים ההם טרם הומצאה האנטיביוטיקה הידועה כיום כתרופת פלא לשחפת, ומי שתקפה אותו מחלה זו רח"ל היה אומלל ולוקה בכפליים: בנוסף לסבל והייסורים שהסבה מחלה זו, היה על החולה להיות בבידוד מוחלט, מנותק מאנשים, מחשש הידבקות. מצבו הקשה של רבי זלמן נגע לחבריו ומוקיריו. זכור לטוב אחד המיוחד שבחבורה, הרה"ח רבי יצחק מנשה הכהן רוזנפלד

זצ"ל, שלרגל עבודתו בקודש כשו"ב דמתא היה משתדל להביא מידי יום ביומו לביתו של רבי זלמן כבדים צלויים, הידועים כתרופה בדוקה למחלה. עברה תקופה ארוכה, רבי זלמן שכב בביתו קודח מחום ונמצא בבידוד מוחלט. הדבר כאב לי מאוד, רבי זלמן היה תמיד הסמל והדוגמא למסירות למען הזולת, והנה מן השמים נגזר עליו ייסורי הגוף והנפש כאחד - ואנו מחרישים?

גמלה בלבי החלטה להכנס לחדרו של רבי זלמן לעודדו ולחזקו, נכנסתי לבית

"לולא פי יגרתיה מיהיצר הרע פי הוא מאש ואני בשר ודם ולא אוכל לו.." (תפלת יום כפור)

שָׁאֲלוּ אֶת ר' אֶשֶׁר עַל זֶה שְׂאוּמְרִים לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּלֵיל שַׁבָּת קֹדֶשׁ "וְזַכְּנֵי לְקַבֵּל שַׁבָּתוֹת מִתּוֹךְ רֵב שְׂמֻחָה וּמִתּוֹךְ עֶשֶׂר וְכַבּוּד וּמִתּוֹךְ מַעוֹט עֲוֹנוֹת" מַה הַכּוֹנֵה "מַעוֹט עֲוֹנוֹת", הֲרִי יוֹתֵר טוֹב לֹא עֲוֹנוֹת כָּלֵל...?

וְעֵנָה, הָאָדָם צָרִיךְ לִשְׂאֵף לְכָךְ שְׂיֻגֵיעַ לְדִרְגָּה כְּזוֹ, שֶׁהָעֲוֹנוֹת שֶׁלּוֹ יִבְיֵאוּ אוֹתוֹ לְדִרְגָּה שֶׁל הַתְּמַעֲטוֹת וְשִׁפְלוֹת שְׂיִכְבִּיר אֶפְסִיוֹתוֹ שְׂאִינְנוּ יְכוּל לַעֲמֹד בְּעַצְמוֹ,

וְזוֹהִי הַשְּׂמֻחָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר לְאָדָם, לְכֵן הוּא מִתְחַנֵּן לָהּ שְׂיֻגֵיעַ לְמַעוֹט עֲוֹנוֹת, שְׂיֻדַּע אֶת מַעוֹטוֹ נִכַח 'אִי יִכְלָתוֹ לַעֲמֹד נֶגֶד הַיִּצְר' הַמְּסִיתוֹ לַחֲטָא וְעֵינָיו נִשְׂוֹאוֹת רַק לְאֲבִיו שְׂבַשְׂמִים הַשּׁוֹלֵחַ לוֹ סְבוֹת לְהַצִּילוֹ מֵעֲוֹנוֹת.

**לעי"נ האשה החשובה מרת
צפורה פייגא ע"ה ב"ר משה אליעזר
שיחי' יודלביץ - ג' שבט תשפ"א**

ליקוטים וסיפורים נפלאים - ראה

באמרו זאת פרץ בבכי מעומק ליבו. הדבר פתח את לב התושבים ומיד החלו להרים את תרומותיהם. אמר ה'חפץ חיים': "עכשיו אוכל לומר שיהודי סמילוביץ' תורמים בעין יפה, בלי להוציא דבר שקר מפי".

"ורעה עינך באחיך האביון ולא תתן לו וקרא עליך אל ה' והיה בך חטא" (טו, ט)

אמר הרה"ק ר"ש מניקלשבורג, אם תלך בדרך של 'רעה עינך באחיך' ותבדוק כל עני האם אכן זקוק הוא לצדקה 'ולא תתן לו', הרי ש'וקרא עליך אל ה'' יבדקו אותך גם בשמים ויפששו במעשיך 'והיה בך חטא' ימצאו אצלך חטאים ותיענש.

"כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלוקיך בכל מעשיך ובכל משלה ידך" (טו, י)

מה שאתה נותן לעני נתון לו כבר מן השמים, ואתה אינך אלא שליח. כמו־כן אם יש באפשרותך לעזור לחברך, העזרה שאתה מגיש לו באה מן השמים, אלא שנתגלגלה זכות על ידך לעזור לו. (הפלאה)

"נתון נתן לו" (טו, י)

אפילו מאה פעמים (רש"י)
מובא ב"אוצרות התורה", פעם ישב האדמו"ר רבי מנחם מנדל מרימנוב זצ"ל עם תלמידיו ועסק בתורה. נכנס לפתע עני לבוש בלואי סחבות וכל כולו מעורר חמלה, הוציא רבי מנחם מנדל דינר זהב מכיסו ונתנו לעני ששמח על המתנה ההגונה שקיבל והלך לדרכו. כאשר הלך אותו עני, חשב רבי מנחם מנדל לעצמו, הרי מה שנתתי לו את הדינר היה מתוך שנכמרו רחמי עליו ולא לשם מצות הצדקה כפי שציוונו השי"ת, שלח מיד לקרוא לעני. כאשר שמע העני כי האדמו"ר ביקש להחזירו נבהל ונחרד שמא התחרט האדמו"ר על מה שנתן, שמא טעות היתה בידו והתכוון ליתן רק דינר של כסף. כשהגיע העני הוציא רבי מנחם מכיסו דינר זהב נוסף ונתנו לעני לשם מצות צדקה. כמו־כן שמח העני מאד, הוא אזר עוז ושאל את הרבי אם כך היה ברצונו לתת שני דינרי זהב, מדוע לא נתנם מתחילה ולא היה גורם ל"בהלת שווא"? השיב האדמו"ר, למדתי מהפסוק בפרשת ראה שכך עלי לעשות "נתון נתן לו" מדוע כפלה התורה לשון נתינתו, אלא ללמדנו שאם נתן לעני בפעם הראשונה מתוך רחמנות עליו לחזור ולתת נתינה נוספת לשם מצוה לתת באופן "שלא ירע לבבך בתתך לו" כלומר לא מתוך צער הלב על המצב של העני אלא לשם מצות הצדקה.

"ולא תקפוץ את ירך מאחיך האביון" (טו, ז)

ראשי תיבות של "ל'א ת'קפוץ י'רך מ'אחיך ה'אביון" - היה אומר הרה"ק מהר"י מרוזין זצ"ל - הן אותיות "תהלים". ללמדנו שבאמירת תהלים בלבד, אין אדם יוצא ידי חובתו, אלא צריכים להיות אומר ועושה לקיים "פתוח תפתח את ירך לו" בפועל. (על התורה)

"פתוח תפתח את ירך לו... די מחסורו אשר יחסר לו" (טו, ח)

מצוות צדקה נועדה למלא את מחסורו של העני, ולא את חסרונו של העשיר, המבקש להרבות לו כבוד ולזכות במצוות. (כתב סופר)

"די מחסורו אשר יחסר לו" (טו, ח)

די לעני בעצם העובדה "אשר יחסר לו" - שהוא צריך להשפיל את עצמו ולומר שחסר לו. (רבי יצחק־זליג מסוקולוב)

"פתוח תפתח את ירך" (טו, ח)

"אל תגזול דל כי דל הוא" (משלי כב,ב). אינך רוצה לתת צדקה? אל תיתן. אבל אל תגזול מן העני את דלותו: אל תאמר שאינו ראוי לצדקה. (רבי זאב מסטריקוב)

"ורעה עינך באחיך האביון... והיה בך חטא" (טו, ט)

מדוע נאמר דווקא אצל המעלים עינו מן הצדקה "והיה בך חטא"? שכן מצוות צדקה מכפרת על חטאי האדם, כפי שנאמר (דניאל ד) "וחטאך בצדקה פרוק", אך מי שאינו נותן צדקה נשארים בידו כל חטאיו. (ליקוטי תורה)

"השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל לאמר" (טו, ט)

בימי מלחמת העולם הראשונה, כאשר ה'חפץ חיים' התגורר בעיר סמילוביץ', הורע מצבם של העניים. ה'חפץ חיים' נשא דברים לפני התושבים וביקשם לתרום בעין יפה. כשנוכח שדבריו מתקבלים באדישות, קרא: "אחים יקרים, מה אענה כשאקרא לעולם האמת וישאלו אותי אם תושבי סמילוביץ' תמכו בעניים? אם אומר שתמכו, זה יהיה שקר; ואם אומר שלא תמכו, זה יהיה לשון הרע, וכי אתם רוצים להכשילני בשקר או בלשון הרע?!"